

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8C/542/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115228817
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kordošová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2115228817.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Janou Kordošovou, v spore medzi stranami žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o., IČO: 247 85 199, Československé armády 954/7, Hradec Králové, Česká republika, zast. Advokátska kancelária Gallo s.r.o., Jilemnického 30, Martin, a žalovaného: A. Y., nar. XX.X.XXXX, B. I. XXXX/XX, E., o zaplatenie 1.913,91 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žaloba sa zamieťa.

Žalovanému, ktorý má nárok na náhradu trov konania, sa trovy konania nepriznávajú.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 2.12.2015 domáhal vydania rozhodnutia o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť mu žalovanú sumu 1.913,91 eur a úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.865,32 eur od 29.10.2014 do zaplatenia. Žalobca tvrdil, že zmluvou o úvere č. 5037406699 zo dňa 16.1.2013 poskytol predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovanému bezhotovostne úver vo výške 1.300 eur, žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky splácať v pravidelných 84 mesačných splátkach po 32,79 eur splatných k 12. dňu v mesiaci. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému na žalobcu. Vzhľadom k tomu, že žalovaný porušil povinnosť splácať úver riadne a včas, predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve žalovanému dňa 6.10.2014 písomne oznámil, že vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru a žiada jeho okamžité splatenie. Žalobca vyzval žalovaného na úhradu celej dlžnej sumy, ktorú žalovaný neuhradil. Dlh predstavuje 1.913,91 eur; z toho je istina 1.300 eur, úrok 433,92 eur, úrok z omeškania 48,59 eur a poplatky 131,40 eur. Okrem žalovanej sumy sa žalobca domáhal zaplatenia úrokov z omeškania od 29.10.2014 do zaplatenia. Na preukázanie tvrdení označil žalobca dôkazy, a to výpis z obchodného rejstříku žalobcu, zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 16.1.2013, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, výzvu z 8.9.2014, všeobecné obchodné podmienky, doručenky, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo 6.10.2014, oznámenie o postúpení pohľadávky, zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014 s prílohou č. 1, predžalobnú výzvu.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. V skrátanom konaní vydal súd platobný rozkaz č. k. 8C/542/2015-32 dňa 14.12.2015, ktorý zrušil pre nemožnosť jeho doručenia žalovanému do vlastných rúk.

4. Súd vo veci pojednával a rozhodol dňa 19.4.2017 bez prítomnosti žalovaného, ktorý svoju neúčast' neospravedlnil ani nežiadal o odročenie pojednávania, oboznámil sa s prednesom žalobcu, zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 16.1.2013, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou z 8.9.2014, doručenkou, oznámením o vyhlásení

mimoriadnej splatnosti, doručenkou, oznámením o postúpení pohľadávky, predžalobnou výzvou, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014 s prílohou č. 1, lustráciou žalovaného v REGOB a Sociálnej poisťovni, ako aj s ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil tento skutkový a právny stav veci.

5. Dlužník úverovej zmluvy je spotrebiteľ. Pôvodný veriteľ úverovej zmluvy zo dňa 16.1.2013 je banka, ktorá mala žalobcovi ako nebankovej spoločnosti zmluvou o postúpení pohľadávok z 29.10.2014 postúpiť pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 1.300 eur a túto sumu sa žalovaný zaviazal vrátiť v 84 mesačných splátkach po 32,79 eur spolu s úrokmi, poplatkami a celkovými nákladmi úveru do 12.2.2020. Výzvou zo dňa 8.9.2014, ktorá sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného dňa 16.9.2014 Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanému, že je v omeškaní so splácaním úveru ku dňu 7.9.2014 vo výške 568,92 eur. Oznámením zo dňa 6.10.2014, ktoré sa dostalo do dispozičnej sféry žalovaného 13.10.2014 oznámila banka klientovi, že ku dňu 3.10.2014 vyhlásila mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru. Oznámením z 11.11.2014 oznámila banka klientovi, že zmluvou o postúpení pohľadávok z 29.10.2014 postúpila predmetnú pohľadávku z úverovej zmluvy na žalobcu.

6. Žalobca na pojednávaní dňa 19.4.2017 prostredníctvom svojho právneho zástupcu doplnil, že vo výzve zo dňa 8.9.2014 je uvedená suma 568,92 eur a keď túto vydáme výškou mesačnej splátky 32,79 eur, je zrejmé, že žalovaný bol v omeškaní dlhšie ako 90 dní. Žalobca má za to, že táto lehota podľa dikcie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemôže byť počítaná od doručenia výzvy klientovi, teda od 16.9.2014, ale od prvotného omeškania. Preto má žalobca za to, že preukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu, keď k postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo zmluvou zo dňa 29.10.2014. Preto žiadal žalobe v plnom rozsahu vyhovieť.

7. Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou (§ 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej „CSP“).

8. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

9. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), avšak právny vzťah medzi stranami založený predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere bolo treba posudzovať i podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných zákonoch o ochrane spotrebiteľa (č. 634/1992 Zb., resp. č. 250/2007 Z.z.) a o spotrebiteľských úveroch (č. 258/2001 Z.z., resp. č. 129/2010 Z.z.).

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

15. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným existoval občianskoprávny záväzkový vzťah, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzatváraní žalovaný ako spotrebiteľ nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a predchodca žalobcu ako dodávateľ tak konal.

18. Žalobca sa v konaní od žalovaného domáha zaplatenia žalovanej sumy z pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť zmluvou o postúpení od banky, preto súd v prvom rade skúmal aktívnu legitimitáciu na strane žalobcu a dospel k záveru, že nie je daná, lebo žalobca síce preukázal v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, že písomná výzva banky klientovi z 8.9.2014 na splnenie dlhu sa dostala do jeho dispozičnej sféry dňa 16.9.2014, avšak nebola dodržaná lehota 90 kalendárnych dní, ktorá je určená pre klienta na plnenie svojho dlhu, čím môže doceliť nepostúpenie pohľadávky z banky na iný subjekt. K uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi bankou a žalovaným totiž došlo už dňa 29.10.2014, teda po 33 dňoch.

19. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta, po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 90 dní. Vo všeobecných obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne a.s. v bode 19.16 sa síce okrem iného uvádza, že „banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek pohľadávky voči klientovi“ avšak zároveň sa tam uvádza, že „klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke len s predchádzajúcim písomným súhlasom banky“, čo spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch v neprospech spotrebiteľa, preto naň súd neprihliadal ako na platné dojednanie a umožňujúce obísť splnenie predpokladov pre postúpenie pohľadávky uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách.

20. Aktívnu vecnou legitimitáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

21. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu voči žalovanému na žalobcu len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právny úkon, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offo aj bez námietky žalovaného prihliadnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/445/2015 z 19.4.2016).

22. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebola totiž podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách splnená podmienka uplynutia lehoty 90 kalendárnych dní od doručenia výzvy klientovi určená na splnenie čo i len časti záväzku dlžníka voči banke, keď k postúpeniu pohľadávky z banky na žalobcu malo dôjsť už zmluvou zo dňa 29.10.2014. Slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol.

23. Súd podporne poukazuje i na výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp.zn. 7Co/715/2015 z 24.2.2016, ktorý uvádza, že uvedené zákonné ustanovenie v prvej vete hovorí o tom, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok. Inými slovami povedané, banka musí najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní, uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 dní klient svoj omeškaný peňažný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako 1 rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Uvedené vyplýva aj z formulácie „napriek písomnej výzve...“, čo znamená, že najskôr musí byť vyhotovená písomná výzva a potom môže nastať situácia, že klient bude dlhšie ako 90 dní v omeškaní alebo nebude, teda táto okolnosť je až následná a od nej sa odvíja možnosť postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt.

24. Nakoľko žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, preto súd žalobu v celosti ako nedôvodnú zamietol.

25. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 CSP).

26. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 1, 2 CSP).

27. Vzhľadom na úplný úspech žalovaného v spore súd rozhodol, že hoci má nárok na náhradu trov konania voči protistrane, sa mu trovy nepriznávajú, lebo mu žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú mu týmto rozsudkom, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.